

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo l gld., za pol leta 50 kr. — Naročnino sprejema J. Krajec v Novem mestu, dopise pa uredništvo.

Kdor želi kako oznanilo v „Dolenjske Novice“ natisniti dati, plača za dvostopno petit-vrsto 8 kr. za enkrat, dvakrat 12 kr., trikrat 15 kr.

Gospodarske stvari.

Portugalka.

Ko so se l. 1896. v Novem mestu sešli dolenjski vinogradniki na vinarskem shodu, posvetovali so se posebno o tem, katere vrste ali sorte grozdja naj bi se v bodočnosti po Dolenjskih vinogradih pomnoževale, to je, na ameriške podlage cepile. Sklep tega, zelo temeljitega posvetovanja bil je ta, da so se vinogradniki za sledeče vrste zjediniли: I. Za napravo belih vin: 1. kraljevina, 2. gerganja, 3. maslovina (šipon), 4. sipa, 5. laški rizling, 6. beli burgundec, 7. španjol beli in rudeči, 8. veltlinec zeleni in rudeči, 9. plavec. II. Za napravo črnih vin: 1. žametasta črnina, 2. modra frankinja, 3. tičenska črnina (vrhpoljec), 4. blinska črnina.

Ako vrste za napravo črnega vina pregledamo, ne najdemo mezi njimi tako zване „portugalka“, kateri Nemci „blauer Portugieser“, Mažari „bakador“ pravijo. In vendar se portugalko od večih strani dolenjskim vinogradnikom prav gorko priporoča. Kaj je toraj s to vrsto, ali naj se jo pri nas res pomnožuje ali ne? No, oglejmo si jo bližej, potem bomo pa o njej sodili.

Kakor že njeno ime spričuje, je ta vrsta v jako gorki deželi, na Portugalskem doma. Pred večimi stoletji že prenešena pa je bila portugalka v okolico Dunaja, kjer se je osobito v slovečih vinorodnih krajih okolo Badna, Gumpoldskirchen a, Vöslau-a tako močno zaplodila, da je skoraj najnavadnija vrsta tamošnjih vinogradov postala. Zelo po celi Evropi in še čez evropske meje je segla slava vina portugalka, pridelanega v bližini Dunaja ter poznatega pod imenom „veslavec“ ali nemški „Vöslauer“

Iz dunajske okolice razširila se je portugalka po Ogerskem, po Nemškem, da, sme se reči, da zelo po vseh vinorodnih deželah srednje Evrope v večji ali manjši meri.

Rodovitnost te vrste je le srednja, kajti ona ne rodi posebno bogato, pa tudi ne malo. Njeno vino, kakor pristni veslavec je prav temno črno, z rudečo peno. Ono je prav alkohola bogato,

toraj ognjevito, glede okusa je pa vendar precej občutno neubrano, kajti kakor črnina razodeva nekoliko premili okus, to toliko gledé strojninske, kakor tudi vinske kisline. Da daje portugalka v Vöslau-u tako temno črno in alkohola bogato vino, temu se ni skoraj čuditi, ker je skoraj najzgodnejša dozoreča črna sorta, — v vipavski dolini je že ob sv. Jerneju popolnoma zrela — katera 20 do 24% sladkora doseže. Vrhu tega jo drže okolu Dunaja pri najnižji glavni vzgoji, najkrajši palčnati režnji, tako da visi grozdje prav tik tlem, in trgajo pa kar mogoče pozno.

Zaradi njene zgodnosti bila bi portugalka za Dolenjce prav priporočljiva vrsta, to-da vsak, kdor bi se lotil to vrsto zaploditi, bi jo moral kaj v veliki meri, ker sicer bi mu ptiči, sršeni, ose in čebele vse grozdje uničile.

Tako fino vino, kakor ga okolo Dunaja iz portugalka napravljajo, napraviti bi se dalo na Dolenjskem le pri prav nizki glavni vzgoji in prav kratki palčnati režnji. No, tako nizka izgoja pa na Dolenjskem nikakor na pravem mestu ni, kajti pri tako nizki vzgoji segnilo bi grozdje skoro sleherno leto. Pri višji vzgoji in dolgi režnji na napence zgubi pa vino portugalka že jako dosti na dobroti. Pri višji vzgoji in dolgi režnji nastopi pa tudi nevarnost, da trte po zimi pozebejo. Ni je pa skoro vrste trte, katera bi bila proti zimskemu mrazu tako mehka, tako občutna, kakor je ravno portugalka. Ona občutna je pa jako jako tudi proti spomladnjem mrazu, proti slani, ker kaj zgodaj zažene, ozeleni. Po vsem tem ni toraj portugalka za Dolenjce tako priporočljiva, tako hvale vredna vrsta, kakor nekateri menijo. in premislek, ali naj se jo po dolenjskih vinogradih zaplodovati prične ali ne — je pač popolnoma opravičen.

Nasledki mraza dne 26. marca

so pač obžalovanja vredni. Vinska trta, marelee, breskve, hruške in češnje so po nižavah kar grdo pozeble, tako, da se ni sadu nadjati. Jablane imele so cvetno popje še malo napeto in škoda

na njih je neznatna, kar velja i o češpljah. Vinogradom, kateri višji leže, je mraz prizanesel. Tam je trta nepoškodovana in nepoškodovano je tudi sadno drevje. Prav nizko ležeči vinogradi razodevajo pa še žalostnejši obraz. Očesa, katera so že precej napeta bila, so pozebla, so suha. Največjega obžalovanja vredno pa je to dejstvo, da je vsled 24. marca zapadlega snega na tisoče in tisoče ptičkov, posebno: drozgov, kosov, tašic in penic, lakote poginilo. Po hostah, kjer je bilo pred 24. marcom prepevanje ptičkov vendar tako prijetno, tako naravo oživljajoče, je zdaj vse tiho, vse mrtvo. kajti ptičke, — „vzela jih je zima mraz“. Vsa čast in hvala novomeškim gospem in gospodičinam, katere so kakor udje društva za varstvo ptičev, tako blago delovale, ptičke krmile. Žal pa, da se je le znojedcom krme pokladalo, ne pa tudi mrčesojedcom Z konopljami naj bi se sploh v bodočnosti ptičkov več ne krmilo, kajti za vrabiče, ščinkovce in strnade, kateri pri nas prezimujejo, je proso in ajda popolnoma zadostljiva krma, seničice, te prekoristne ptičice, jedo sicer tudi konoplje, to-da skušenim ptičarjem je predobro znano, da po konopljah seničice obole in poginejo. Za seničice je treba bučnih pešek, semena solnčnic, suhe koruzne moke.

Kaj je novega po avstrijskem cesarstvu?

Nemci se nečejo pa nečejo sprijazniti s politiko grofa Thuna. Tak mož, kakor je Thun, pravijo, ni za ministra predsednika. Treba je bolj odločnega moža za tako mesto, moža, ki bi znal hitro urediti zamotane razmere, kakor je to znal na Ogerskem novi minister predsednik Szell. Knez Auersperg je tak mož. Seveda Nemci napeljujejo vodo na svoj mlin. Že vedó, da bi bil knez Auersperg bolj prijenljiv kakor je grof Thun. No, dosedaj še nič ne kaže, da jim bo mogoče Thuna tako zlahka vreči.

Izvrševalni odbor desnice bi se imel sniti v kratkem. Razgovarjal bi se in izdal skupno izjavo, kaj hoče desnica. Seja je bila že napovedana, pa se je predložila na poznejši čas. Bolje bi bilo, da bi se že sedaj vršila. Shod odbora desnice bi na ta način najbolje odgovarjal shodu nemških zaupnikov.

Vlada je razpustila več društev, v katerih veje Wolfov in Schönererjev duh — proti-avstrijski.

V deželnem zboru kranjskem so v torek poslanec in tovariši predlagali, naj deželni odbor posreduje pri osrednji kontingentni komisiji za obrtni davek, da se bode pri razdelitvi prebitkov po § 49. zak. z dne 25. oktobra 1896 oziral na preobremenjeno Kranjsko, v zlasti na vinorodne

kraje na Dolenjskem. Poslanec Pfeifer bo ta predlog utemeljeval v jedni prihodnjih sej.

Kaj je novega po širokem svetu?

Na Filipinih napredujejo Amerikanci precej dobro, kakor sporočajo njih časopisi. Zadevajo pa skoraj pri vsakem koraku na hud odpor vstašev. Vstaši se umikajo v varnejše kraje, zažgó in opustošijo pa vse kraje, katere morajo prepustiti Amerikancem.

Pri posvetovanju gledé razoboroženja, kakoršno je predlagal ruski car, bo zastopan tudi Vatikan. Odposlanec papežev pa bo imel samo pravico govoriti in kaj predlagati; pri odločevanju pa ne bo dobil glasu, kakor zastopniki drugih držav. Tega ni hotela dovoliti italijanska vlada, češ, da papež ni več sveteni vladar.

Piše se nam:

Iz Vél. Poljan pri Ribnici. — Sprejmite par vrstic, drage „Dol. Novice“, saj se že dolgo ni hihče oglasil iz naše strani. Poročati imam prijetno vest, da po tridesetletnem željnem pričakovanju vendar enkrat dobimo svojega duhovnega gospoda. Sedajni prevzvišeni knez in škof so se nas usmili in našo prošnjo uslišali. Imeli smo 7 do 9 kilometrov daleč v farno cerkev v Ribnico, sedaj pa bomo imeli lastnega dušnega pastirja in sicer dobrega gospoda Jožefa Volc, kateri pride 20. maja k nam. Duhovno opravilo bomo imeli sedaj v podružnični cerkvi toliko časa, da bo nova cerkev zidana, za katero že material skup vozimo. Načrti se delajo, in mogoče, če bodo vse priprave gotove, da se že letos začne. Prišli gospod bo imel dosti truda in skrbi, toda on se jih ne vstraši, pripravljen je, nam pomagati, prejel pa bode plačilo okraj groba za veliko in težavno delo. Samo ob sebi se ume, da nas ogromni stroški čakajo; sedaj moramo pripravljati za novo farno cerkev, treba nam je krstnega kamna, tabernakel in monštranco, obhajilni kelih, več mašne obleke ter firovž prenoviti; to bo stalo mnogo denarja in istega pa nam bode precej primanjkovalo. Občina je majhna, ima samó 400 prebivalcev, in ti so večinoma revni. Dosedaj smo že veliko napravili, a čakajo nas še ogromni denarni stroški. Obrnili smo se s prošnjo do več domačih dobrotnikov za podporo, tudi dobili smo nekoliko. Celo sosedje, delavci v Ameriki v Klevelandu so nam poslali 100 glđ. podpore. Upamo in pričakujemo od dobrotnih ljudij, ki imajo srce za domovino in našo Dolenjsko, da se bodo za to naše početje zanimali in o veliki potrebi prepričali, ter nam po svojih močeh pripomogli. V to pomagaj Bog!

Vélike Poljane, dne 6. aprila 1899.

Fran Andolšek,
cerkveni ključar.

Domače vesti.

(Premeščenja.) Gospod svetnik Tomo Einspieler je premeščen iz Novega mesta v Ljubljano. Gospod Vajkard Gandini pride za sod. svetnika v Novo mesto. Gosp. drž. pravd. nam. dr. M. Travnar je postal sod. svetnik v Ljubljani.

(Umrli.) 1. aprila je umrl v Gradcu feldmaršallajtnant, ekscelenca vitez Heller, mnogo odlikovan

gospod. Novomeščanom je bil dobro znan, ko je kakor major v Novem mestu služboval. Njegova rajna gospa je bila rojena Grm iz Bajnce, ki je pred sedmimi meseci, bivši doma na počitnicah, umrla, ter so jo na tukajšnjem pokopališču pokopali. Tudi rajni gospod je hotel tukaj počivati, zato so njegovo truplo tusem prepeljali. V Gradcu imel je velikansk vojaški pogreb. Tukaj je bil pogreb od kolodvora pri prav obili udeležbi. Meščanska garda mu je zadnjo vojaško čast skazala. — Na Dvoru poleg Žužemberka umrla je 2. aprila gospa Rozika Zurec po daljši bolezni. Prijubljena in pridna gospodinja je bila, katero bodo težko pogrešali. — Tudi na Dvoru je nedavno umrl Franc Walašek, bivši modeleur v pokoju, rodom Čeh. Služboval je v ondotni tovarni in livarni za železo. Živel je na Dvoru nepretrgoma 45 let.

(Imenovanje.) Sekundarijem za ljubljansko bolnišnico je imenovan dr. R. Weibel. Zdravnikom za II. ljubljanski zdravstveni okraj pa je imenovan metliški okrajni zdravnik dr. Peter Košenina.

(Osebna vest.) Okrajni komisar pri dež. vladi v Ljubljani, baron Rikard Apfaltrern je imenovan c. kr. komornikom.

(Prevzvišeni gospod knezoškof) bo 26. aprila instaliral preč. gosp. Antona Žgur, sedanjega belocerkovskega župnika v Hrenovicah na Notranjskem za ondotno faro. Ob enem bo tam sv. birma. 2. julija pa bo premil. gospod škof blagoslovil prenovljeno cerkev sv. Petra pri Novem mestu.

*(„Glasbena Matica“ v Novem mestu) prične v petek 21. t. m. ob 6. uri zvečer mladeničem poseben pouk o glasbeni teoriji i petju. Pouk bode trajal tri mesece i bode plačati zanj samo 1 gld., nekateri bodo čisto oproščeni. Prijave sprejema gospod pevovodja I. Hladnik. — S 1. majem se učni red na glasbeni šoli mnogo premeni ter bode večina pouka popoldne po šolskih urah drugih šol.

(Dolenjsko pevsko društvo v Novem mestu) priredi danes pomladnski koncert. Pri koncertu sodelujejo p. n. „Glasbena Matica“ v Novem mestu i nje učitelji. Vzpored: I. Koncertni del. 1. a) Fr. Schmidt: „Tožba po domu“, tamburaški kvartet; b) pl. Farkaš: „Venec hrvatskih narodnih napevov“, tamburaški zbor. 2. a) St. Pirnat: „Naša zvezda“; b) F. S. Vilhar: „Bledi mesec“; c) A. Förster: „Kitica“ poje mešan zbor. 3. W. A. Mozart: Overtura k operi „Figarova svatba“, izvaja mali orchester. II. Ples. Pri plesu svira oddelek slavne meščanske godbe novomeške. Početek točno ob 8. uri.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu marcu 1899 je 207 strank vložilo 52.066 K 68 h, 125 strank vzdignilo 45.540 K 55 h, toraj več vložilo 6.526 K 13 h, 14 strankam se je posojil izplačalo 9400 K — h, stanje vlog 1.194.689 K 96 h, denarni promet 181.646 K 35 h.

(V hranilnici in posojilnici za Kandijo in okolico.) Meseca marca 1899 bilo je skupnega prometa 13.704 K 77 h. — Novo podpisanih deležev je bilo 38. Na deleže je bilo plačano 648 K 40 h. Hranilnih vlog je bilo 2974 K 32 h. Nazaj plačanih hranilnih vlog je bilo 326 K. Predujemov in posojil je bilo izplačanih 6240 K.

(V bolnišnico Usmilj. bratov v Kandiji pri Novem mestu) se je sprejelo meseca marca 86 bolnikov, koncem februvarija jih je ostalo 67, skupaj 153. Od teh se jih je ozdravilo 73. Umrlo jih je 5. V oskrbovanji ostalo jih je 62. Oskrbovanih dnij se je nabralo tekom preteklega meseca 2167.

(Zadruga obrtnikov.) Več obrtnikov iz Rudolfovega je tukaj sprožilo misel, da naj se ustanovi zadruga obrtnikov. — Mislim, da ni treba v posameznem razjasniti kori-t, katero bi imela zadruga po predpisih obrtnega reda urejena. — Okrajno glavarstvo je tudi pripravljeno dotični prošnji ugoditi ter se razpiše v to svrhu s tem shod na nedeljo dne 23. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne v prostorih hiše društva katol. pomočnikov v Rudolfovem, h kateremu shodu se vsi samostojni opravičeni obrtniki povablajo. Posebni namen shodu boče ta-le, da se pretresa o tem, kateri način zadruge je za tukajšnje razmere najbolj priporočljiv, katere kraje in katere obrte naj ona obsega; v to svrhu se boče shodu udeležil tudi tajnik trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani, ces. svetnik g. Murnik, da bode obrtnikom na pomoč s svojo izkušnostjo in zvedenostjo. — Ako ravno ni dobro misliti na utvoritev zadruge, katerá bi obsegala celi politični okraj Novomeški, vendar se povablajo tudi obrtniki Trebanjskega in Žužemberškega sodnega okraja, da se shoda udeležé! — Od izida shoda bode odvisno, ali naj bode taisti ob enem tudi osnovni zadržni zbor v smislu § 119. lit. a) obrtnega reda; v tem-le slučaju bi se tudi izvršila volitev načelnika zadruge, njegovega namestnika in zadržnega odbora v onem številu, kakor bi to svoječasno zastopnik okrajnega glavarstva odločil, in bi se tudi sklenil načrt zadržnih pravil.

(Sejm v Črnomlju.) Prihodnji véliki živinski somenj bode v sredo, dne 3. maja t. l. Na véliki somenj, dne 28. marca t. l. bilo je kljubu mejni zaprtiji iz sosedne nam Hrvatske blizo 2000 glav goveje živine prignane in kupčija je bila jako živahna; žalibog, da se tudi svinje niso mogle na somenj prignati. Naši kmetovalci so se poprijeli živino- in svinoreje, in obubožana Belokranjska bode si zopet do blagostanja pomogla.

(Nova živinska zavarovalnica) snuje se v Leskovcu pri Krškem, in sicer kot gospodarska zadruga z omejeno zavezo. V ta namen bode pogovor v nedeljo, dne 30. aprila popoldne ob 3. uri v ondotnem šolskem poslopji. Povabljeni so na ta pogovor vsi, kateri se za nameravano zadržno živinsko zavarovalnico zanimajo.

+(Novačenje v Novem mestu.) Letos je bilo klicanih na asentirungo 391 fantov, potrdili so jih pa 103, in sicer 90 v vojno, 13 pa v rezervu.

(Novo sodnijsko palačo), katero bodo iz bivše kosarne prezidali, so začeli že delati. Stavbo je po javni zmanjševalni dražbi dobila tvrdka Tönnies. iz Ljubljane. Ob obeh konceh so sedaj mali del stare stávbje podrli, da jo k dozidanju pripravno store. To je trdna stavba, in ni jo lahko rušiti. Na strehi je mnogo strešne opeke z letnico 1829, katera ni čisto nič okrušena.

+(Novomeški vodovod.) Z vso gotovostjo smemo pričakovati, da bomo vodovod dobili. Mero-dajne oblasti so se že zato izrekle. Podrobnosti o tem bomo svoječasno objavili.

(Požar.) V Dragi pri Višnji gori je zgorel dne 5. t. m. kozolec gospe Gilly, v katerem je bilo nad 300 centov krme in slame. Zgoreli so tudi trije vozovi in mnogo kmetijskega orodja, škoda znaša okoli 3000 gld. V nevarnosti je bila tudi cerkev.

(Kolesar ponesrečil.) Dne 2. aprila dopoldne prišel je kolesar k posestniku in gostilničarju Josip Kek-u na Pljuski v občini Velika Loka. Videti mu je bilo, da je padel, kajti bil je blaten in po rokah ter glavi pobit. Povedal je gostilničarju,

da vozi na Novo mesto, da je na Medvedjeku padel, da prosi sobo, da se odpočije, ter da ga naj ob dveh popoldne pokliče. Gostilničar gre ob dveh k njemu, a vidi, da je počitka potreben, ter ga je pustil ležati. Ob tretji uri gre zopet pogledati, a bil je mrtev. Umril je najbrž vsled poškodbe na možganih. Pri njem so našli vezitnice in papirje, iz katerih je razvidno, da mu je ime Jožef Sorčič, ter je trgovski pomočnik, 19 let star, rojen v (Kapelen) in je naposled služboval v Soštajnu. Dognalo se je, da mu nesreče ni nihče kriv. Prepeljali so ga v mrtyašnico v Št. Lorenc.

(Nadvojvoda Ernst) umrl je po daljšem bolehanju 4. aprila v zdravišču Arco na Tirolskem. Pokojni vojvoda bil je 8. avgusta 1824 v Milanu rojen ter se je posvetil vojaškemu stanu, kakor skoro vsi sinovi iz naše cesarske rodovine. Od leta 1859 do 1866 prebival je v Ljubljani kakor poveljnik 3. vojnega kora; od takrat je nam najbolj znan postal. Za vojno je imel pokojni nadvojvoda neprecenljivih zaslug. Sedaj na starost je preživel največ sam v Arco. Blag mu spomin!

(Gosp. profesor dr. Josip Marinko) je bil na influenci prav nevarno obolel. Po zdravnikovem nasvetu so ga v bolnišnico „Usmilj. bratov“ prepeljali. Sedaj se mu je toliko zboljšalo, da je iz vsake nevarnosti.

(Misijon) bo od 18. do 26. aprila na Žalni, ktereга bodo vodili preč. oo. lazaristi iz Ljubljane.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne vesti.

* (Povodenj na Kitajskem.) Dva milijona ljudi brez strehe in brez živeža. — Amerikanski prebivalci iz Tschifu so po poslaniku Flowerju poslali državnemu odseku oklic s prošnjo, da ga objavi v časnikih. V tem se glasi, da je vsled povodnji rumene reke, v pokrajini Shantung 2 milijona ljudi zgubilo vso imovino. Vsak dan dohajajo poročila iz notranjih krajev, ktera navajajo grozno bedo. Koče je vihar podrl, polje opustošeno, shrambe razdejane in setev popolnoma uničena. V deželi sami se zelo prizadevajo bedo utešiti, ali dva milijona ljudi z živežem zalagati ni dovolj sredstev. Pokrajina Shantung potrebuje mnogo koruze; Kitajci bodo gotovo potem, kakor hitro bodo razmere urejene, del svoje potreščine kupili od Amerikancev. Ako bodo Zjed. države poslale pomoč, bodo vodile zapisnik o darovih in tudi uporabo naznanili. Pokrajine, ktere je obiskala povodenj, imajo 25—30 milijonov prebivalcev, kteri mnogo kupujejo na družih trgih. Ako bodo Amerikanci Kitajce sedaj podpirali, ne bomo le storili dobro delo, temveč tudi pridobili nov važen trg.

* (Nesreča na morju.) Iz Sebastopolja se poroča, da so se vsled silnih viharjev prigodile na Črnem morju velike nesreče. Pri Potiju je vrglo dva angleška parnika na obal. Turški parnik, ki je bil namenjen v Carigrad in pa še neki drugi parnik, kteri je plul v Theodosio, sta se potopila. Tudi iz New-Yorka poročajo, da se je na poti v Filadelfijo potopil neki parnik; enajst oseb je utonilo, drugi so se rešili na nemški parnik „Albano“.

* (Muzikaličen čudež.) V Budim peštu so muzikalični strokovni krogi te dni videli čudež. Petletni deček je na klavirju igral najtežavnejše umetne skladbe. Poslušali so ga profesorji in ravnatelj ondotne akademije ter so vsi strmeli. Mati dečka še živi v Kotošu, in je vdova umetnika na klavirju.

* (Avstrija na Kitajskem.) Dunajski listi poročajo, da pri bodočem svetovnem deljenju na Kitajskem ne bo Avstrija prezrta, temveč, da ima sedaj v to svrhu tri vojne ladije v kitajskem vodovju. Kot najbolj „pripraven“ kos zemlje bi bila za Avstrijo takozvana provincija Fukin, katera šteje 26 milijonov prebivalstva, ki se peča največ s pridelovanjem čaja.

* (Nevarnost pred Kitajci.) Vse evropejske vevlasti, posebno Ruska, Angleška, Nemška, Francoska, in zadnjič tudi obnemogla Italija iščejo dobičkov v Aziji in skušajo „vzeti v zakup“ kako kitajsko luko. Prav. Ali pa misli kateri državnik v Evropi na nevarnost pred tako zvanimi „Kulis“. To so mnogoštevilni delavci kitajski, ki bi znali naše kraje preplaviti in našim delavcem hudo škodovati, ker oni delajo tako rekoč zastonj. Z Bogom potem osemurni delavski dan!

* (Ne v Ameriko!) Kratka zgodba ali žalostna. Josip in Helena Marincič s Koroškega sta bila šla v Ameriko iskat sreče. In kakor mnogi drugi, je nista našla tudi ona dva. Beda je pritiskala bolj in bolj, in slednjič sta se morala odločiti: on je ostal v Ameriki, d a-li ga morda sreča „sreča“, ona pa se je povrnila v Trst z jednoletnim otročičem. Tu je — zblaznela in so jo odvedli v bolnico v Ljubljano, bolnega nje otročiča pa v bolnico tržaško.

+ * (General konjice zblaznel.) Na vojaškem ogledovanju minole nedelje se je dogodil v Pragi mučen prizor, ki je napravil bolesten utis na vse vojaštvo. General konjice, grof Grünne, je kar h kratu začel počenjati raznih neumnih stvari. Mnogim vojakom je podajal roko, povpraševaje jih, h kateremu polku da pripadajo, potem je objel kapelnika godbe. Le z velikim naporom so spravili generala na voz, v katerem so ga odpeljali domov. Zdravniki so izjavili, da je general težko obolel na umu.

* (Junaški duhovnik.) Nedavno je bil odlikovan od cesarja z zaslužnim križcem s krono, župnik Jan. Zvozil v Jestrabici na Moravskem, kjer je rešil dvoje otrok iz ognja. Župnik je bil v šoli, kjer je domestoval učitelja, kar v bližaji hiši izbruhne ogenj. V hiši je bilo zaprtih dvoje nedoraslih otrok. Na krik vaščanov, ki so opazili ogenj, odpravil se je župnik naenkrat h goreči hiši, odprl siloma vrata in v dimu ter plamenu je iskal v sobi otroka, ki sta že brez zavestna ležala na tleh. Župnik vzdigne otroka ter jih izroči skozi okno zunaj stoječim gledalcem. Potem se sam reši iz ognja. Že prej je župnik Zvozil rešil enkrat dva otroka iz vode.

* (Nesreča na morju.) Veliki četrtek peljal je vlak iz Londona 183 izletnikov proti morju, da se na barki popeljejo na neki otok, in tam lepe Velikonočne praznike vživajo. „Stella“, eden najboljših parnikov one proge, sprejel je potovalca. Vreme je bilo krasno. Topli pomladni vetrič je lahko pihljal, torej so bili vsi najboljše volje, ter so na krovu prepevali in se šalili. Tako so se peljali tri ure. Toda hkrati nastane vihar, in gosta megla zapre ves razgled. Kapitan Reks, jako skušen in previden mornar, ukaže počasi voziti. Čez malo časa se zopet megla deloma pretrga, in kapitan zopet ukaže naglo vožnjo. Krmar ugleda neko črno točko ter zakriči, da je nevarnost, kapitan zakriči „s polno močjo nazaj“, toda že je barka trčnila ob oestre robove skal, ki so trdni jekleni oklep barke kakor z nožem razparale. Mornarji so bili že na prvi klic vsi na svojih prstorih, potovalci, ki so ob megli v dvorano šli, prileteli so zbegani in

preplašeni na krov. Mornarji so spustili rešilne čolne; vse se je vršilo mirno, toda z uzorno hitrostjo. Mej tem, ko so eni čolne pripravili, so drugi ljudi na krovu v red postavili. Prvi so bili žene in otroci, kakih trideset. V dvanajst minutah je bilo šest čolnov napolnjenih. Grozoviti in presunljivi prizori so bili videti, ko so bili može od otrok in žen ločeni, največji del za zmiraj. Kapitan stal je vedno na svojem mostičku. Ko je videl vse žene in otroke v čolnih rešene, zaklical je svoje poslednje povelje: „Možje, rešite se, kakor veste in znate“, in na mah poskakalo jih je mnogo v ostale čolne, ktere so prepolnili. Komaj so čolni odveslali za kakih 50 metrov, so se parni kotli z groznim pokom razleteli, barka se je razklala in jela pogrezati, zaostali, kacih osemdeset, se je drenjalo proti višjem koncu barke, iz čolnov so še videli kapitana s svojim pokrivalom pozdravljati odhajajoče, potem še grgrajoči krik, in barka je bila pod vođo. V čolnih so se ljudje rešili, ker so jih deloma mimo jadrajoče barke sprejele, 83 oseb pa je morje pogoltnilo.

* (Amerikanska vojska) je pobrala po vojaških zapiskih šeststo, 5731 mož in sicer jih je na bojnem polju padlo 329, vsled prizadetih ran je pomrlo 125, ostalih 5277 mož pa je pomrlo na mrzlici in pa vsled vžitka zloglasne mesene jedi *corned roast beef*, ktero so brezdušni podjetniki iz Čikage vojni pošiljali. Tedaj reči se sme, da velik del vojakov je pomorila goljušja lastne dežele. Poslali so Amerikanci po svoje mrtve vojake na otoke Kuba in Portoriko, da jih deloma lastnim družinam v pogreb izročijo, deloma na slavno vojaško pokopališče blizo Vašingtona zagrebejo. Ladja Reumanija je 1900 mrtvaških krst naložila, da jih domu prepelje. To je bil nekak plavajoči britof.

Poslano!*)

V poduk dolenskem kmetu.

+Pričel se je velik boj med našimi dolenskim trgovci, nasprotujejo si v cenah blaga ter na ta način sami sebi dobiček odjedajo, in res je, da skoraj nekatere stvari v lastno ceno prodajajo.+

Ker so pa davki še dalje večji, najemnina od štacunskega prostora in stanovanja zmeraj višja in hrana čedalje bolj draga, se človek vpraša, kako pa more nekateri trgovec tako nobel živeti, in ravno to je, kar hočem Vam nekoliko razjasniti.

Kurantno blago je tisto blago, ktero fabrikant vsak dan lahko proda in ktero mu sproti ko ga naredi, iz rok pokupijo; tako blago je v navadi dobro in lepo, nekoliko tudi dražje in dotični kteri ga nosi je zadovoljen. A požrešnost nektelega fabrikanta je grozno velika ter poskusi ravno tako pisano blago iz slabšega materijala izdelovati, kar sploh ni težavno, prodaja ga potem 1 ali 2 krajcarja cenejše, v resnici pa ga stane recimo okoli 7 kr. manj kakor stane tistega fabrikanta, kteri dela blago iz dobre robe.

Zdaj se seveda tisti požrešni trgovci, kteri bi bili radi v enem dnevu bogati, tistega zanikernega blaga polaste, seveda prodajajo ga po isti ceni kakor ta dobro robo, in tisti pa, kteri ga enkrat kupi, se tacega blaga in tacega trgovca v prihodnjich ogiblje; tako potem trgovcu tako blago zaostane, in ako zaostaja tako slabo blago trgovcu, zaostane tudi fabrikantu ter leži v kakšnem magacinu toliko let, da se ga kakšen tak usmili, kteri ga potem z mirno vestjo in velikim bobnom pri kaki taki priložnosti, ktera je ausferkaufu podobna, na drobno med ljudstvo razpeča.

Zatega del se slišijo tolikrat pritožbe: „Na ausferkauf sem kupil, pa je popolnoma zaneč, kar proč vržen je bil tisti denar; pa naj bo, saj ne bom šel več na take prodaje, staro robo drago za novo frišno plačevat“. Sliši se tudi, da nekateri, ki so pri taki priložnosti blago za obleko kupili, isto potem za cunje ali kako drugo stvar porabili.

Tudi pa pokupijo tako blago, kterege fabrikant sam „šund“ imenuje, nekateri trgovci, v navadi taki, ki prično, in res s prvega imajo dovolj ljudi, a ko se prepričajo, da je roba predraga, zato ker je zanič in preslaba, ga ljudje začno zapuščati, in tak trgovec potem v navadi rabi tisti veliki boben ter na tistega vdriha in upije na ves glas: „najbolje blago je pri meni“, rabi tudi vse pripomočke, kar si jih izmisliti more, če so prav jušovski fakinaži podobni, samo da zvabi ljudi v prodajalno.

+ Zatoraj kupuj dolenski kmet pri tistih trgovcih, ki ne rabijo ne bobna, ne zvonca, ne dreves, ne hišnih vogalov, na ktere cegelece kot limance za tičke nastavljajo, kajti če kupiš pri takem trgovcu, moraš vse te komedije ti plačati, ker taka stvar stane denar in posebno še, če se kakšen trgovec sam popelje na Dunaj ali pa še celo v Pariz; pomisli dragi kmetič, koliko to stane in kdo drugi mora te stroške plačati, kakor edini tisti, kteri pri tacihi trgovcihi kupuje, ker dotični trgovec tiste stroške na blago nabije, in glej, zaradi take kunšti moraš dražje ali pa slabšo robo za ceno dobre robe plačati.+

Vse, kar sem tu napisal, je gola istina, in vbogi kmetič, ki nimaš preveč novecev, ti ni treba, da bi take bedarije plačeval, kajti dobra roba se sama hvali in prodaja, poštena postrežba pa vabi ljudi bolj, kakor vsak cegelec na vogalu, in naj bo na njem magari telegram iz daljne Amerike ali pa popotovanje križem sveta namelano.

Toliko v poduk od

prijatelja kmetov.

*) Za vsebino tega poslanega je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darovi za novomeško dijaško kuhinjo.

Gosp. prof. Vadnjal 1 gld., gosp. Anton Dolinar, župnik, 1 gld., gosp. župnik Janez Zupancič 2 gld., neimenovan gospod 1 gld. 48 kr., gospa Ruprecht 6 gld., gosp. župnik Mih. Saje 1 gld. 50 kr., gosp. Maks Brunner 2 gld., gosp. Josip Zazula 1 gld., gosp. adj. Evg. Terbuhovič 2 gld., gosp. župnik Dom. Janež 1 gld., po gosp. Andreju Lavriču 2 gld., gosp. dr. Jos. Pučko, notar, 2 gld., gosp. župnik Mat. Novak 5 gld.

Dr. Jos. Marinke.

ZAHVALA.

Veliko nedeljo, dne 2. aprila, ob 3. uri popoldne je po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, v starosti 34 let, umrla iskreno ljubljena žena in mati, gospa

ROZIKA ZURC.

Za mnoge došle dokaze milega nam sočutja o nje bolezni in smrti se tu najtopleje zahvaljuje vsem prijateljem in znancem, posebno še preč. duhovščini in gospej nadučiteljici Koželj ter sploh vsem spremljevalcem k nje zadnjemu počitku.

DVOR 4 aprila 1899.

(123—1)

Ivan Zurec, soprog. — Josip, sin. — Paalica, hči.

Loterijske številke.

Gradec	1. aprila	83	62	58	69	46
Trst	8. "	70	29	12	37	87

X X X X X X X X.

Po dolgi bolezni, previden s sv. zakramenti, umrl je v Gradcu 1. aprila v starosti 68 let eksakcelenca, gospod

Franc vitez Heller pl. Hellheim,

c. kr. feldmaršallajtnant

vitez Leopoldovega reda in reda železne krone II. razr., Franc Josipovega reda, lastnik vojaškega zasluznega križca, zasluznega križca in vojne svetinje, tirolske spominske svetinje, Slesvig-Holsteinske svetinje, službenega znamenja II. reda in jubilejske svetinje, kraljevega pruskega kronskega reda z meči, častni mešan na otoku Wyk.

Truplo dragega pokojnega bilo je v Novo mesto prepeljano ter 6. t. m. na tukajšnje pokopališče k večnemu počitku položeno.

Za mnoge dokaze blagega sočutja izrekamo vsem prijateljem in znancem ter p. t. darovateljem krasnih vencev srčno zahvalo; posebno visokočastiti dubovščini in slavnemu uradništvu, sl. meščanski gardi in vsem, kateri so se pogreba vdeležiti blagovolili, vsem toplja zahvala.

BAJNOF 10. aprila 1899.

(122)

Zalujoči ostali.

Oklic.

Opr. št. A. 157/98

8

C. kr. okrajna sodnija v Trebnjem daje na znanje, da se bodo v zapuščino Jožefe Planinšek spadajoča posestva, vlož. št. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 in 19 kat. obč. Mirna, dala v zakup ter se pripomni, da se pri bihi nahaja strojna za usnje, in se ob enem dovoljuje prostovoljna dražba v to zapuščino spadajočih, na 1686 gl. 46 kr. cenjenih premakljivosti, ter se v to svrhu določi narok na

18. aprila 1899

ob 9. uri dopoldne na Hribu mesta v Mirni h. št. 14, in če potrebno na prihoduje dni ob istem času s pristavkom, da se premakljivosti pod cenilno vrednost prodane ne bodo.

C. kr. okrajna sodnija v Trebnjem,
dne 6. aprila 1899.

Razglas.

Mestna hranilnica v Novem mestu razpisuje s tem mesto praktikanta z letnim adjutom 360 gl. — Zahteva se spričevalo o dovršenih štirih razredih srednje šole ali pa o trgovinski šoli, nadalje znanje slovenskega jezika v besedi in pisavi; neobhodno potrebna je lepa pisava.

Ako se pokaže sposobnega in zanesljivega, se imenuje v enem letu uradnikom.

Prošnje s spričevali, krstnim in domovinskim listom so vložiti do 20. aprila t. l. pri mestni hranilnici v Novem mestu. (98—2)

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Novem mestu,
dne 23. marca 1899.

Franjo Perko l. r.,
pisarnični ravnatelj.

Martin Mohar l. r.,
predsednik.

Mesarski učenec se takoj sprejme v Novem mestu pri Friderik Schwarz-u. (118—1)

Oklic.

Firm. 51.

Gen. I. 61.

V tusodni zadrudni register vpisala se je vsled sklenjenih pravil z dne 22. februarja 1899 tvrdka „Kmetijsko društvo v Dolenjivasi pri Ribnici z omejeno zavezo“.

Ta zadruga ima svoj sedež v Dolenjivasi.

Namen zadruge je:

- da oskrbuje svojim udom po najnižjih cenah gospodarske potrebščine vsake vrste, zlasti živino, krmo, umetni gnoj, semena, kmetijske stroje, vsakovrstna živila itd.
- da kmetijske pridelke, zlasti tudi živino po naročilu svojih udov, taistim kolikor mogoče ugodno vnovčuje (v denar spravljaja);
- da snuje naprave in naredbes v povzdigo kmetijstva svojih udov in v svrhu ugodnega razpečanja kmetijskih pridelkov svojih zadrudnikov;
- da ustanovlja na pripravnih krajih zadrudna skladišča (filijale).

Javna razglasila zadruga se vršijo po jedenkratnem objavljenju v dnevniku v Ljubljani izhajajočim in sicer v „Slovenecu“. Načelstvo podpisuje v imenu zadruge na ta način, da se podpišeta dva uda pod zadrudno tvrdko.

Udje prvega načelstva so:

1. Ignacij Mrher, župan in posestnik v Prigorici št. 3, načelnik;
2. Francišek Žužek, kapelan v Dolenjivasi, načelnika namestnik;
3. Francišek Oražen, posestnik v Prigorici št. 41;
4. Janez Merhar, pos. v Prigorici št. 73;
5. Janez Bojčec, " " " " 43;
6. Francišek Oražen, posestnik v Dolenjivasi št. 23;
7. Marko Oražen, " " " " 56;
8. Janez Kromar, " " " " 88;
9. Anton Dejak, " " " " 25;
10. Janez Oražen, " " " " 43;
11. Jakob Češarek, " " " " 31;
12. Janez Gnidica, " " " " 69;
13. Janez Zobec, " " " " 90;
14. Franc Ile, " " " " 51;
15. Anton Grebenc, " v Rakitnici št. 13; odborniki.

C. kr. okrožno sodišče Rudolfovo,

odd. III., dne 4. aprila 1899

(2)

Oklic.

Firm. 54.

Gen. I. 63/1.

V tusodni zadrudni register vpisala se je vsled sklenjenih pravil z dne 12. marca 1899 tvrdka „Kmetijsko društvo v Loškem potoku, registrovana zadruga z omejeno zavezo“.

Ta zadruga ima svoj sedež na Hribu v Loškempotoku.

Namen zadruge je, zboljšati razmere svojih udov v pravem in gmotnem oziru s tem:

- da oskrbuje svojim udom po najnižjih cenah gospodarske potrebščine vsake vrste, zlasti živino, krmo, umetni gnoj, semena, kmetijske stroje, živila, obleko, sploh v gospodarstvu in gospodinstvu potrebno blago.
- da kmetijske pridelke, zlasti tudi živino po naročilu svojih udov, taistim kolikor mogoče vgodno vnovčuje (v denar spravljaja);
- da snuje naprave in naredbes v povzdigo kmetijstva svojih udov in v svrhu ugodnega razpečanja kmetijskih pridelkov svojih zadrudnikov;
- da ustanovlja na primernih oziroma pripravnih krajih zadrudna skladišča.

Vsa javna razglasila zadruga se vršijo po jedenkratnem objavljenju v dnevniku v Ljubljani izhajajočim in sicer v „Slovenecu“. Zadruga podpisuje se s tem, da se pod zadrudno tvrdko podpišeta dva uda načelstva.

Udje prvega načelstva so:

1. Ivan Bartol, posestnik na Hribu št. 30, načelnik;
2. Ivan Bartol, " " " " 3, načelnikov namestnik;
3. Dragotin Seliškar, obč. in pos. tajnik v Loškempotoku, zadrudni tajnik;
4. Jože Bambič, pos. na Hribu št. 24, blagajnik;
5. Anton Košmerlj, pos. v Retji št. 45, blagajnikov namestnik;
6. Anton Bartolj, " na Hribu št. 9, odbornik;
7. Jakob Bartolj, " na Hribu št. 20, odbornik;
8. Franc Debeljak, " v Malemlogu št. 11, odbornik;
9. Ljudevik Debeljak, pos. v Segovivasi št. 17, odbornik;
10. Janez Gregorič, pos. v Srednjivasi št. 19, odbornik;
11. Alojz Kordiš, pos. na Hribu št. 13, odbornik;
12. Anton Zbačnik, pos. v Malemlogu št. 5, odbornik.

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem,

oddelek III., dne 5. aprila 1899.

(2)

Kolesarji! Najboljša kolesa so svetovnoznana pristna Styria in Helicol kolesa. V Novem mestu ima ista in vse kolesarske potrebščine vse po tovarniški ceni na prodaj Fran Perko-

Razglas!

Mestna hranilnica v Novem mestu naznanja s tem, da je od 1. aprila 1899 naprej poslovanje s strankami določeno vsaki dan od 9.—12. ure dopoldne, izvzemši velikonočne, binkošne, božične praznike in praznik sv. Rešnjega Telesa. Popoldne so uradni protokol za stranke zaprti. (99—2)

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Novem mestu,
dne 23. marca 1899.

Franjo Perko l. r.,
pisarniški ravnatelj.

Martin Mohar l. r.,
predsednik.

Naznanilo.

Prostovoljnim potom se v last proda ali pa v najem dá na več let posestvo eno uro daleč od Trebnja na Dolenjskem, ležeče tik vode „Mirne“, katero obstoji iz enega mlina v dobrem stanju in gospodarskim poslopjem, zraven je podrti mlin, kateri se lahko zopet popravi ali pa kaka druga tovarna napravi; travnikov, njiv, gozda in pašnikov (vsega vkup 9 johov), da se lahko vrši živinska in svinjska reja z dobrim uspehom. Natančni pogoji se izvedó ustmeno ali pismeno pri gosp. Jakob Petrovčič-u, trgovcu v Trebnjem, ali pa pri lastnici Mariji Teran v Dolini. (100—2)

Prodajalnica z eno sobo, kubinjo in dvema kletima in vrtom odda se v najem ali pa tudi proda. Hiša je v Semiču pri farni cerkvi zraven šole. — Več pove Anton Högnsmann v Semiču hiš. št. 31. (86—3)

Bukvovezna dela

napravi

lepo in točno po primerno nizki ceni
Krajčeva bukvoznica v Novem mestu.

Kovaški meh (topler) s prav močno sapo, da je mogoče od 80—90 mm debelo železo variti; še prav dobro ohranjen. Dalje strugavnik (Drehselbank) za železo, kakor tudi vsakovrstno kovaško in ključavničarsko orodje vse v dobrem stanju ter po nizki ceni na prodaj pri Janez Fabjan-u na Jami pri Dvoru. (117)

Novo izvrstno kolo za dame

se proda

za polovično ceno!

Kje pove opravištvu „Dol. Novic.“

Dobro ohranjen klavir

(Stutzflügel) se želi kupiti. — Ponudbe naj se pošljejo uredništvu „Dol. Novic.“ (121—1)

Glavni zastop vzajemno-zavarovalne banke „Slavija“ v Novem mestu

sprejema v zavarovanje proti škodam po požaru poslopja in premičnega blaga mrvo in poljske pridelke po najnižjih cenah. Sprejema tudi zavarovanje za slučaj smrti, za doživetje in dote otrok. Glavni zastopnik Fran Perko. (96—2)

Zahvala in priporočilo.

Čast mi je vsem dosedanjim velecenjenim kupovalcem naznaniti, da sem preselil svojo trgovino mešanega blaga v hišo, katera stoji ravno pred farno cerkvijo v Trebnjem in imel bodem trgovino nadalje pod firmo

Jak. Petrovčič, Trebnje „pri Škofu.“

Zahvaljujem vse dosedanje kupce in naročnike za meni izkazano zaupanje ter se istim priporočam in prosim slavno občinstvo, da izkaže svoje zaupanje tudi zanaprej, ker se bodem potrudil po svojih najboljših močeh po zmožnosti vstreti s svojim blagom, ker imam veliko zalogo vsake vrste manufakturnega, špacerijskega in železnega blaga iz Ig. Heler-jeve tovarne,

najboljše kadike in škropilke za vinograde, vsakovrstno posodo, železno, porcelanasto, stekleno itd., Roman in Portland cement, ter mavec (gips).

Tudi naznanjam, da kupujem vsake vrste deželne pridelke, kar mogoče po najvišjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

(124) **Jakob Petrovčič.**

Vožni red državne železnice

od 15. marca 1899.

Ljubljana - Novomesto - Straža.

654	105	655	iz Ljubljane (juž. žel.) v	821	282	848
705	116	706	iz Ljubljane (dol. žel.) v	811	222	838
716	127	717	Lavrica	759	210	826
723	134	724	Škofljica	753	204	820
738	149	739	Šmarje-Sap	789	150	806
746	157	746	v iz Grosuplje	729	140	757
758	209	751	iz v Žalna	717	128	747
811	222	804	v iz Višnja Gora	704	115	784
822	233	815	v iz Zatičina	654	105	724
836	247	820	Št. Vid pri Zatičini	640	1251	710
845	256	838	Radohova Vas	630	1241	700
850	301	843	Št. Lorenc n. K. p. z. p.	625	1236	655
903	314	859	Velika Loka	612	1223	642
911	322	904	Trebnje	605	1216	635
925	336	918	Ponikve	593	1204	623
931	342	924	Mirna Peč	544	1155	614
944	355	937	v iz Novo Mesto	532	1143	602
1004	415	957	iz v Stražo	511	1122	541
1014	425	1100	511
1032	443	1042	453

Grosuplje - Kočevje.

754	205	801	iz Grosuplje v	723	134	782
808	219	815	iz Predole v	709	120	718
818	229	825	Čušperk	702	113	711
832	243	839	Dobro Polje	649	100	658
844	255	851	Velike Lašiče	638	1249	647
903	314	910	Ortenek	622	1233	631
919	330	926	Ribnica	604	1215	613
944	355	951	v Srednja vas	538	1149	547
951	402	958	v iz Kočevje	531	1142	540

Nočni čas od 6. ure zvečer do 5. ure 59 minut označen je s tem, da ima ob strani tik številki debelo črto.

Dunajski kroj!

(108-2)

Jos. Medved

priporoča

veliko zalogo
izgotovljenih oblekza dečke in odrasle v razni
velikosti in sicer:za dečke od 1.50 gld. naprej,
za odrasle od 8 gld. naprej.

Dijakom znižane cene!



Dunajski kroj!

! *Trgovčeva sveta dolžnost je, da vstreže svojim odjemalcem kar največ mogoče z dobrim blagom in primernimi cenami. V to podal sem se na Dunaj, da stopim v direktno zvezo z najglasovitimi tovarnami, kajti le pri tovarnah z velikim prometom si je trgovec svest, da ne dobi preležano blago. Uvaževal sem pri izbiranju, da dobim najnovejše in trpežno blago.*

Slavno občinstvo najuljudneje vabim, da si blagovoli ogledati mojo sedanjo zalogo, ter prepustim sodbo vsakemu posameznemu.

S spoštovanjem

(90-2)

Jos. Medved,
Novo mesto.**Izvrstne škropilnice**proti peronosperi od obče znane dunajske tvrčke
lg. Heller ima v zalogi in prodaja po znižani ceni

A. Pauser ml. v Novem mestu.

(93-2)

P. n.

Prečastiti duhovščini, gospodom uradnikom in slav. občinstvu naznanjam ter se priporočam, da imam

veliko zalogo v suknenem blagu.

Tudi nepremočljive lodne iz kamelnih dlak za haveloke ponudim po najnižji ceni. Ravno tako izvršujem obleke po najnovejšem kroju in nizki ceni, po dogovoru tudi na obroke. Ustreči hočem vsaki želji cenjenih gg. naročnikov. Za okusno delo jamčim.

Z odličnim spoštovanjem

(122-17)

Jakob Mikolič.

Prostovoljna prodaja hiše.

Na prodaj je lepa nova dvonadstropna hiša, fino, moderno in ognja varno zidana, brez bremen, še 12 let davka prosta, z vsemi gospodskimi potrebščinami preskrbljena, ima prekrasen razgled v daljavo, pripravna za zasebnika pa tudi za trgovca, ker hiša se nahaja na velikem tigu lepo ležečega zdravega mesteca ob železnici, kjer se čeno živi in tu, radi tje na letovišče zabajajo. — Pismena vprašanja na adresi z znamko „Lepo in prijetno“, naj se blagovolijo v daljno odpravo poslati opravištvu „Dol. Novic“.

Rumen vosek in različne voščenine

kupuje po najvišji ceni ter prodaja

najboljši med za čebele pitat

Franc Murn, lectar in svečar v Kandiji pri Novem mestu.

„Naša straža“.

Hiša s kovačijo in vrtom na prodaj.

V večjem trgu na Slovenskem Stajerskem se bode v kratkem prodajala hiša s kovačijo in vrtom. Dobila se bo za okrog 3000 gld. — Hiša je v dobrem stanu, jez pa celo nov. — Zraven kovačije bilo bi lahko postaviti tudi žago. Kdor bi bil volje to lepo posestvo po tako ugodni ceni kupiti, naj to naznani „Naši Straži“, ki bo v vsem potrebnem dalje posredovala. (110-2)

Vinogradniki! Najboljši plutovi zamaški

za subo cepljenje, najboljši gumi za zeleno cepljenje, popolno čisto zmloto žveplo za žvepljanje, najboljša in najcenejša galica za škropljenje, najcenejše škropilnice sistem Czimeg, rafia za vezenje tat in druge potrebščine dobé se pri Fran Perko-tu v Novem mestu, kjer se dobiva tudi vsakovrstno kolonijalno in steklarsko blago po najnižjih cenah. (95-2)

Hiša na Selah št. 4 pri Raki iz dvema sobama

in drugimi gospodarskimi prostori, pripravna najbolj za kakega rokodolca, se oddá v najem na tri leta za 20 gld. na leto. — Več se izve pri Martin Levičar-ju na Selah št. 5, pošta Raka. Oddá se do 24. aprila. (91-2)

Naznanilo in priporočilo.

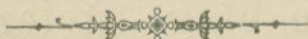
Podpisani si vsoja naznaniti, da bode svojo klobučarsko obrt, katero je do sedaj v Črnomlju izvrševal, v Novem mestu nadaljeval.

Tem potom se slav. občinstvu mesta Črnomelj in okolice zahvaljujem za izkazano zaupanje. Vsled smrti mojega svaka Karol Kunc-a, klobučarja v Novem mestu, bodem jaz na istem prostoru svojo klobučarsko obrt popolnoma na novo vpeljal. Imel bodem v moji novi zalogi vedno najboljše klobuke domačega in tovarniškega izdelka. Sprejemam tudi vsakojake klobuke v barvanje in oblikovanje ter vsa v to stroko spadajoča dela.

Priporočam se za obilen obisk in se nadejam ravno v toliki meri pri slav. občinstvu zaupanje si pridobiti, kakor moj prednik.

Z vsem spoštovanjem

Davorin Frančič,
klobučar.



Klobuki, kape in slamniki



dobe se od 1. marca naprej v veliki izbiri, najnovejše vrste, po znižani ceni pri

Anton Zurec,

trgovcu v Črnomlju.

Isti sprejema tudi vsa popravila in barvanje klobukov, katere bode gosp. Davorin Frančič, moj prednik, klobučar v Novem mestu po že znani solidnosti in ceni izvrševal.

Zanašam se, da tudi meni skaže slav. občinstvo v tej stroki isto zaupanje, kakor mojemu predniku, ker bodem le dobre, domače in tovarniške klobuke v zalogi imel.

Priporočam tudi mojo veliko zalogo mešanega blaga kakor: oblačilnega blaga najnovejše vrste in sicer po znižani ceni, špecerijo, železnino, semena, usnje itd.

Vabim toraj slav. občinstvo na obilen obisk, pri kojem se lahko vsak prepriča, da bode le svežo, ceno in dobro blago kupil.

(109-2)

Anton Zurec.

Učenec dobrih starišev se sprejme po dogovoru. Poizve se pri Franc Zupan-u v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 5. (73-3)



Franc Kastelic, Kandija

priporoča (112-1)



**svojo bogato zalogo
v brizgalnicah**

(ali šprice iz škarjem), cevi za brizgalnice, galico, žveplo in mehove za žveplati, kakor tudi gumi za cepljenje.

Tudi Vam uljudno priporočam

 **cement za vodnjake,** 

kakor tudi železnino in drugo špecerijsko blago

 **po najnižji ceni!** 

Karol Meintinger

na Dunaju,

Wien II/2, Grosse Pfarrgasse 19

je otvoril ter priporoča svoj zaved za napeljavo
plinove in električne razsvetljave,

vodovode za vodnjake, kopališča, stranišča in gnojšča. Dalje priporoča lepo zalogo strojev, ki se kurijo s petroljem, bencinom in tako zvane Heisluft-Motore, kateri se posebno dobro vporabljajo pri manjših tovarnah in obrtih, v mizarskih delalnicah, mlinih, žagah itd.

S temi stroji zna vsak kmalu ravnati, in se za kurjavo kaj malo porabi.

**Vse napravi ceno ter zanesljivo
dobro!**

(114-2)



KONKURZ

tvrdke Küssel & Končan

Novo mesto, v bližini okrajnega glavarstva,
bode c. kr. okr. sodnija v kratkem razveljavila in pride blaga

za 8.500 gld. na prodaj.

V zalogi je oblačilno blago, železnina, špecerija itd.

 Bodite opozorjeni in pripravljajte se na to zelo vgodno priliko. 

Prodajo je prevzel

gospod Jos. Medved, Novo mesto.

(120-1)

Obče znana, pred 30 leti ustanovljena trgovina z železnino in špecerijskim blagom

Adolf Gustin-a v Novem mestu

priporoča za bližajočo se spomlad vse potrebno orodje za rigolanje vinogradov, najboljše škarje, nože in klešče za požlahtnenje trt, in tudi pri tem potrebne cepilne zamaške, najboljši gumi za cepljenje, kakor tudi cevi iz gume.

Najnovejše patentovane kuprene peronospera brizgalnice po sistemu „Viktoria“, samotvorne, brez sesalke, ter se v jedni minuti priredé za rabo, so silno trajne in v porabi priproste. Tekočino čisto popolnoma izkoristijo ter jo po potrebi ali kakor meglo drobno razpršé, pa tudi za visoke rastline v krepkem žarku visoko poženo. Brizgalke imam pripravljene, da se vsakdo o izvrstni porabi lahko prepriča.

Dalje uljudno naznanjam, da imam za ves obseg novomeškega okrajnega glavarstva samozalogo novega streliva „Dinamon“. To novo strelivo Dinamon ima ravno tako moč in učinek, kakor dinamit, vendar ni čisto nič nevarno, ter se lahko dobiva brez uradnega privoljenja.

Pri tej priliki si usojam tudi priporočiti priznано najboljše in različne žage in razno orodje za rezanje, različno železje in kovinaste stvari. Tudi si usojam opozoriti na moje skrbno zbrano in fino špecerijsko blago, ter se priporočam za obilni obisk, zatrjevaje pošteno in pozorno postrežbo.

Z velespoštovanjem

(94-1)

A. Gustin.